1835. No. 17.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 27 FEBRUARIJ.

'S GRAVENHAGE, den 22 Februarij.

Z. K. H. de Prins van Oranje heeft heden voor het eerst weder de openbare godsdienstoefening in de Klooster-kerk bij [illegible] ed.

— Dezer dagen zal ook het detachement kavallerie van het korps jagers van *Cleerens* van Tiel naar Kampen trekken.

— Volgens een der revolutionaire bladen van Gend heeft het bewind van prins *Leopold* laatstelijk de besettingen van Namen en Charleroi vermeerderd, en ook meerdere troepen naar het Luxemburgsche gezonden.

— Den 20sten heeft de heer *Zoude* rapport uitgebragt in de Kamer der Belgische Gedeputeerden over de petitien van de Gendsche en andere katoenfabriekanten. Hij heeft betoogd, dat de klagten dezer lieden maar al te gegrond zijn; dat hun toestand dagelijks verergert; dat zij te regt op ondersteuning aandringen, en dat hun die ondersteuning door niemand anders, dan door lieden, die belang hebben bij het verkoopen van vreemde fabriekgoederen in Belgie. Hij heeft niet ontveinsd, dat het gemis van den uitvoer naar Holland en naar Java de katoen-fabrieken in Belgie te gronde doet gaan, en dat dit gemis, zelfs bij den vrede, niet hersteld zal worden, indien van regeringswege geene aanmerkelijke premie op den uitvoer worde gesteld. De rapporteur heeft voorts beweerd, dat de Belgische fabrieken niets dan tegenstand van Frankrijk te wachten hebben, in weerwil van de telkens herhaalde toezeggingen van de zijde dezer Mogendheid, en dat men zich derhalve tot Pruissen zal moeten wenden, om, zoo mogelijk, in het Pruissische tol-stelsel te worden opgenomen; een maatregel ten gevolge van welken Pruissen niet alleen, maar geheel Duitschland, belang zoude moeten stellen in het behoud van de Belgische onafhankelijkheid; dat verlang dienaangaande een bepaald voorstel zal worden gedaan, maar dat intusschen de nood der fabriekanten vordert, dat hunne petitie in aanmerking en het voorstel der Vlaamsche Gedeputeerden ten hunne behoeve onmiddelijk in overweging worde genomen.

Sommige leden, als onder anders de heer *Dumortier*, hebben de zaak op nieuw willen verschuiven, maar, na eene langdurige woordenwisseling, is besloten, dat den 23sten de beraadslagingen over deze aangelegenheid zullen worden geopend.

— Men schijnt in Antwerpen niemand te kunnen vinden, die de functien van President van de Regtbank van koophandel wil aanvaarden, en men beklaagt zich ook zeer over de onverschilligheid der handelaren, ten aanzien van de zamenstelling en het in stand houden van de bedoelde Regtbank, op welke voor een zoo veel prijs werd gesteld.

LONDEN, den 21 Februarij.

Het vraagstuk omtrent het voorzitterschap van het Huis der Gemeenten, hetwelk sedert eenige weken bijna uitsluitend de Londensche drukpers bezig hield, is thans beslist. Het Lagerhuis heeft den 19den dezer na door commissarissen [illegible] te zijn, deszelfs eerste zitting gehouden. Het was voltallig dan ooit het geval is geweest, zijnde van de 658 leden niet minder dan 626 in de vergaderzaal tegenwoordig. De werkzaamheden begonnen door zoude, dat een lid der ministeriele partij den heer *Abercromby*, en een der tegenpartij den heer *Manners Sutton* tot Voorzitter voorstelde. Na eene zeer langdurige woordenwisseling over de verdiensten der kandidaten, waarbij de heetbloedige Whigs, zoo als Lord *John Russell* en anderen, tegen den heer *Manners Sutton* voornamelijk aanvoerden, dat hij, door tot den val van het ministerie Melbourne mede te werken en zich tot lid van het tegenwoordig Bestuur te laten verheffen, die onpartijdigheid verloren had, welke een Voorzitter van het Huis moet kenschetsen, en ook niet het gevoelen van de meerderheid der leden vertegenwoordigde, en nadat deze redenen door de ministeriëlen waren wederlegd, ging men tot de stemming over. Daarbij verklaarden zich 316 leden voor den heer *Abercromby* en 306 voor den heer *Manners Sutton*, zoodat de eerste met eene meerderheid van 10 stemmen werd verkozen. De voorstanders van het Ministerie hebben dus het onderspit gedolven. Lord *Stanley*, het gewezen lid van het ministerie *Grey*, behoorde onder degenen, die zich voor den heer *Manners Sutton* hebben verklaard; hij heeft eene warme dofrede op de onpartijdigheid en bekwaamheid, waarmede deze jaren lang de beraadslagingen van het Huis der Gemeenten geleid heeft gehouden.

Vrijdag is de heer *Abercromby* voor de koninklijke Commissarissen verschenen en heeft hen van zijne benoeming kennis gegeven, waarop de Lord-Kanselier hem verzekerd heeft, dat de Koning voldaan was over zijnen ijver voor 's Lands dienst, die genoegzaam was tot het vervullen van den moeijelijken hem opgelegden pligt, de keus zijner trouwe Gemeenten goedkeurde en hem als Spreker bevestigde. De Spreker vroeg nu, naar ouder gewoonte, namens de Gemeenten, de vrije uitoefening hunner oude en ontwijfelbare regten en privilegien, en wel in het bijzonder die van vrijheid van raadplegingen, vrijdom van arrest voor hunne personen en bedienden, vrijen toegang tot Z. M., wanneer de gelegenheid zulks mogt vorderen, en eindelijk, dat Z. M. alle hare daden van de gunstigste zijde zou beoordeelen, en zoo hij zelve ergens in falen mogt, dit aan hem en geenszins aan het Huis mogt wijten. De Lord-Kanselier heeft, namens Z. M., dit verzoek, als naar gewoonte, toegestaan.

De Spreker heeft dien dag begonnen met het afnemen van den eed en een zeventigtal leden beëedigd.

Dingsdag zal, naar alle gedachten, de Koninglijk het Parlement verschijnen, om de zitting met eene aanspraak te openen.

De Oppositie juicht zeer over de zegepraal, die zij meent behaald te hebben. Zij vleit zich met het denkbeeld, dat zij eerstdaags, bij gelegenheid van de stemming over het adres van antwoord op de opening-rede des Konings, de Ministers zal dwingen, om af te treden. De gematigde Whigs verklaren, dat zij zich dan vergenoegen zouden met eene gedeeltelijke verandering van het bewind, namelijk met het ontslag van de ultra-Tory's, zoo als de heeren *Herries*, *Goulburn*, *Sturmont* en *Knatchbull*, en derzelver vervanging door erkende voorstanders van hervormingen in Kerk en Staat. De Ministeriëlen zoekten daarentegen hunne zaak geenszins verloren, daar zij gelooven, dat de meerderheid in het Huis der Gemeenten uit mannen van te zeer uiteenloopende politieke gevoelens zamengesteld is, dan dat zij zich kan staande houden, hetwelk dadelijk blijken moet zoodra zij over eenig politiek punt van aanbelang zal moeten beslissen.

Groot was donderdag de nieuwsgierigheid naar den uitslag der keus. Vóór het Parlement was veel volks bijeen, waarvan een gedeelte den hertog *van Cumberland*, den hertog *van Wellington*, verscheiden Bisschoppen en leden van de ministeriële partij bij het scheiden der vergadering beleedigd en uitgejouwd heeft.

— De verkiezing van den heer *Abercromby* heeft gisteren ter beurze indruk gemaakt, maar de ministeriële bladen merken aan, dat deze indruk veel grooter zou zijn, indien men die nederlaag van het Ministerie beschouwde als den voorloper van eene ministeriële verandering, welker aard niemand kan voorzien. De genoemde bladen vleijen zich, dat het geheurde, als slechts het gevolg zijnde van partijzucht, de oogen van alle weldenkenden zal openen, en hen alzoo zal aansporen, om het bewind krachtig te ondersteunen. (Ter beurze van Amsterdam scheen men voorshands nog niet veel gewigt te hechten aan de benoeming van den heer *Abercromby*, in afwachting van de gevolgen dier verkiezing.)

PARIJS, den 20 Februarij.

De geruchten eener op handen zijnde verandering in het Ministerie zijn sedert eenige dagen zeer levendig. Inwendige verdeeldheden in het Kabinet, de hevige tegenstand, dien de Ministers voortdurend in de Kamer der Gedeputeerden ondervinden, en de staat der buitenlandsche betrekkingen zouden daartoe de voornaamste aanleiding geven.

Met zekerheid is echter dien aangaande nog niets bekend, en de gissingen omtrent de personen, die zouden aftreden, en hen, door wie zij vervangen zouden worden, zijn zeer uiteenloopende.

— In berigten uit Madrid van den 12den wordt de benoeming van den generaal *Valdez*, als Minister van oorlog en zijn besluit, om die waardigheid te aanvaarden, bij voortduring als zeker gesteld, doch tot nog toe blijkt het niet, dat deze benoeming werkelijk is geschied. Naar luid dezer berigten had de Kamer der Procuradores of Gedeputeerden een besluit genomen, waarbij moest worden erkend, dat zij geenszins genegen was, om de drukpers in Spanje vrij te verklaren. Bij dit besluit zijn namelijk, in weerwil van den tegenstand van den liberalen *Arguelles*, de middelen aangewezen, om de gewone Censoren van rijkswege te bezoldigen.

De monarchalen verzekeren, dat het Britsche kabinet heeft geprotesteerd tegen het aanhouden en opbrengen van de *Isabella*, aan boord van welk vaartuig 27 spaansche officieren van de partij der Carlisten gevangen zijn genomen, als eene schennis van de Britsche vlag; doch dit gerucht vereischt allezins bevestiging. Uit bijzondere berigten uit Madrid blijkt, dat de tijding dier gevangenneming een niet geringen schrik onder de voornaamste Carlisten daar ter stede heeft verbreid, omdat de aangehoudene officieren meest allen jonge lieden zijn, die tot de eerste geslachten des lands behooren; en dat dan ook het hôtel van den Engelschen ambassadeur *Villiers* dadelijk door eene menigte vrouwelijke aanverwanten is bestormd geworden, die allen met den meesten aandrang zijne tusschenkomst inriepen, opdat de gevangenen, ten minste niet dadelijk, even als de ongelukkige *Santos Ladron*, mogten worden doodgeschoten, doch dat de genoemde ambassadeur zich niet geregtigd heeft gerekend, om ten dezen tusschen beiden te treden. De bevelhebber van de gewapende stoomboot, die, onder Spaansche vlag, *de Isabella* heeft

vermeesterd, is een geboren Engelschman. Hij heeft den kommandant van Santander geschreven, dat hij zich zeer ongelukkig zoude rekenen, indien, ten gevolge van de aanhouding, de genoemde jongelleden om het leven mogten worden gebragt.

Het is zeker, dat de kollonel *Ocana*, bij Ziga, door de Carlisten is ingesloten geworden, en met dezelve in onderhandeling is getreden. Dit insluiten is het gevolg geweest van een stouten togt van *Z.-Carreguy*, met drie battaillons, in dit barre jaargetijde over het hooge gebergte, bij welken zijne manschap blijken heeft gegeven van eene meer dan gewone volharding; maar het schijnt ook niet meer in twijfel te kunnen worden getrokken, of *Mina*, onderrigt van den regen toestand van zijnen onderbevelhebber, is denzelven met het gros zijner krijgsmagt, te weten met niet minder dan vier divisien, te hulp gekomen, derwijze, dat de kolonel den 12den is ontzet. Volgens de laatste berigten, van de zijde der fransche bewindslieden, bevond *Mina* zich steeds bij Elisondo, in afwachting van een convooi geld en krijgsbehoeften uit Frankrijk, en was eene divisie zijner troepen te Lana gepasseerd, terwijl *Z.-Carreguy* zich steeds aan den ingang van de vallei van Ulzama bleef ophouden, in welke positie hij zich veilig rekende, en te gelijk in staat, om zijnen vijand bij voortduring te kunnen waarnemen.

— Den 21 Februarij. Volgens de geruchten van den dag is het nog geenszins beslist, of het Ministerie voor het oogenblik vereenigd zal kunnen blijven. De maarschalk Soult houdt aan op zijn ontslag. Lieden die goed meenen onderrigt te zijn, gelooven, dat, indien men een geschikten Minister van oorlog konde vinden, de zaken nog zouden kunnen worden vereffend, maar dat, zoo lang in deze gewigtige betrekking niet is voorzien, alles op zeer losse schroeven staat. De derde partij wacht af, welke voorstellen men haar van de zijde van het Hof zal doen. Indien de Koning genoodzaakt mogt zijn deze partij in den arm te nemen en zich alzoo te bedienen van de medewerking der heeren *Dupin*, *Gérard* en *Molé*, zoude waarschijnlijk de uitvaardiging eener amnestie, ten behoeve der republikeinen, eene der eerste voorwaarden wezen. De prijs der fondsen is hierdoor eenigermate gevallen. Het is intusschen zeer rustig en [illegible] uit zich weinig om deze ministeriële [illegible]

[illegible] verkondigd, dat de generaal *Mina* zich met geforceerde marschen naar de vallei van Bastan heeft begeven, en in tijds, hoewel zijne meer vermoeide troepen, is aangekomen, om Elisondo en den kollonel *Ocana* te ontzetten; dat, door hij zijne geheele krijgsmagt op dat punt vereenigd had en *Zamalacarreguy* over niet meer dan 14 battaillons konde beschikken, deze laatste het geraden heeft geoordeeld, naar San Esteban terug te trekken en in die positie den verderen loop der gebeurtenissen afteswachten. De bewindslieden hadden zich voorgesteld, dat *Z.-Carreguy* op zijne beurt door *Mina* zoude zijn overvallen, en, onder ongunstige omstandigheden, tot een gevecht zijn genoodzaakt geworden.

FRANKFORT, den 20 Februarij.

Volgens berigten uit Weenen had men aldaar tijding bekomen, dat de Zevenbergsche Landdag, de meerderheid van wier leden zich nog steeds tegen de voorstellen der Regering is blijven verzetten, den 6den dezer ontbonden was.

— De laatste tijdingen uit Konstantinopel melden, dat de geruchten omtrent eene ontdekte zamenzwering en het in hechtenis nemen van verscheiden verdachte personen wel niet geheel ongegrond, maar echter zeer overdreven geweest waren.

— Uit Rome wordt den 7den dezer gemeld, dat de diplomatische nota, door den Engelschen gezant te Florence wegens de zaken van Portugal derwaarts gezonden, nog niet aan het kollegie van Kardinalen was voorgelegd, waaruit men opmaakte, dat die nota door de Pausselijke Regering niet als eene officiële mededeeling werd aangemerkt, maar dat deze het gevolg van de overige kabinetten wilde inwinnen alvorens zich dien aangaande te verklaren. Intusschen was er een geheim Consistorie gehouden, de aanleiding waartoe het publiek onbekend bleef, hetgeen anders zelden het geval is.

— Een bijzondere brief uit Berlijn behelst het volgende: „Z. M. de Koning heeft eene uit deskundigen zamengestelde commissie benoemd, om het ontwerp van den ijzeren spoor-weg, dien men aan den Beneden-rhijn wil aanleggen, te onderzoeken.

„Met het bouwen der stoom-booten voor de Zeehandel-Maatschappij worden goede vorderingen gemaakt; voegt men daarbij de werkzaamheden tot het aanleggen van nieuwe straat-wegen, dan mag men in den loop van dit jaar belangrijke verbeteringen voor ons handelsverkeer tegemoet zien.

„Men spreekt van eene geheel nieuwe regeling der regtspleging in straf-zaken, waarbij de openbaarheid der teregt-zittingen ingevoerd zou worden. Bij eene aanschrijving van den Minister van justitie, *Mühling*, is eene vermindering der griffie-kosten voorgeschreven; ook zijn de bezoldingen van de beambten der griffiën verminderd. Over het algemeen zullen, ten gevolge van langdurige overwegingen bij den Staatsraad, bij alle de ministeriën de grootst mogelijke bezuinigingen ingevoerd worden."

— In de meeste Duitsche wijn-landen belooft men zich voor dit jaar weder eenen uitstekenden oogst, vermits het vrucht-hout der wijn-stokken, door het gunstige weder in het afgeloopene jaar, tot eene buitengewonen graad van rijpheid gekomen is.

PARIJS, den 22 Februarij.

Het Ministerie, meent men, zal nu stellig uit een gaan, of ten minste veranderd worden. De maarschalk *Mortier*, hertog van Treviso, heeft zijn ontslag als president van den raad en Minister van oorlog gevraagd, en daarop heeft de Koning, na hiervan kennis aan den Kabinetsraad gegeven te hebben, besloten zijnen aide-de-camp, den heer *de Rumigny*, naar den maarschalk *Soult* te zenden, die zich te St. Amand bevindt, met verzoek om onmiddelijk naar Parijs terug te komen, ten einde het Ministerie weder zaamen te stellen. Men gelooft niet, dat de maarschalk uit hoofde van den afstand, vroeger dan binnen acht, of tien dagen hier zal kunnen zijn.

KOEVORDEN IN 1673.

Naauwelijks eenigzins bekomen van de inneming door den Bisschop van Munster in het jaar 1672 en de daarop volgende overgang aan den Staat, bij het einde van dat zelfde jaar, stelde eene nieuwe insluiting de stad aan alle de ongelukken en al het gevaar, daaraan verbonden, bloot. Het verwekte ontstrikt geene verwondering, dat de Bisschop alle pogingen in het werk zoude stellen om eene stad, die terecht wordt aangemerkt als de poort van Drenthe, de toegang tot Groningen, en de pas naar Overijssel alsmede naar Vriesland, terug te bekomen; om daardoor de schande, door de lafhartige overgave van dezelve veroorzaakt, uitgewischen, en tevens ook de [illegible] oversten *Kaldunf*, die te Ootmarsum in bezetting lag, omdat hun optebreken en het slot van Gramsbergen intenemen. Deze gehoorzaamde dan ook welra aan de bevelen zijns meesters en vertoonde zich den 15den van de maand Mei voor het huis of slot van Gramsbergen, vergezeld door 900 mannen te voet benevens eenig paarden-volk, en voorzien van eenige benigte oorlogsbehoeften, geschut, storm-ladders en andere gereedschappen.

Dit kasteel was in dien tijd door het garnizoen van Koevorden bezet met een vaandrig en 36 koppen, om te dienen tot eene beschuiting voor hunne partij-gangers, in tijd van gevaar. Oogenblikkelijk liet hij dit door zijne troepen bestormen. De kleine bezetting verweerde zich echter tot het uiterste toe. Tweemalen sloeg dezelve den storm moedig af. Velen van de Munsterschen sneuvelden hierbij en eene menigte werd er gewond. Maar de onzen, gedreven door den nood en ziende dat zij met zulk een klein getal niet bestand zouden zijn tegen de overmagt en bij gevolg geenen tweeden storm zouden kunnen doorstaan, zochten te capituleren en troffen eindelijk het verdrag, dat zij met vliegende vaandels zouden mogen uittrekken. Dan de Munsterschen, beschaamd door het klein getal dapperen, hetwelk zich zoo moedig tegen hen had verdedigd, verbraken oogenblikkelijk het verdrag en hielden hen, tegen het regt der volken, gevangen. Welk een trouweloos gedrag!

Intusschen werden (door anderen vernomen hebbende, dat er eenige Munstersche troepen van Gramsbergen naar Ootmarsum zouden terugkeren) eenige manschappen afgezonden, welke zich in eene hinderlaag legden, om den vijand te verrassen, en dit hun voorzaamen werk niet geheel en al verijdeld, want met de terugkerenden in gevecht geraakt zijnde namen zij hun 70 gevangenen af, die zij met zich naar Koevorden terugvoerden.

Inmiddels had *Runedorf* het slot te Gramsbergen met drie rijen palissaden en vier bolwerken laten omgeven en daardoor niet weinig tot dezelfs versterking toegebragt.

Zich alzoo meester gemaakt hebbende van een vast steunpunt; was deze bevelhebber verder op middelen bedacht om Koevorden in bezit te krijgen. Daar dit echter op de gewone manier van oorlogen niet kon geschieden, uit hoofde van de moerassige ligging van die vesting en het natte jaar-saizoen, zoo bezinde hij een ander middel, namelijk, om, door het aanleggen van eenen dijk, in de groote Vecht het water optestuwen en tot zulk eene hoogte te brengen, dat de bezetting en de inwoners van Koevorden daardoor zoodanig zouden worden benaauwd, dat zij van de benoodigde toevoer van levensmiddelen verstoken, en hij in staat zou worden gesteld, om, door middel van plat gebodemde schuiten, genoegzame manschappen te kunnen aanvoeren, om de vesting te hernemen.

Deze dijk strekte zich uit van Gramsbergen tot aan het Huis te Laar en had de verbazende hoogte van veertien voeten, waardoor dan ook het water, dagelijks aanwassende, mede door de drie riviertjes, die naar Koevorden afstroomen, tot zulk eene ontzagverwekkende hoogte werd gebragt, dat de buiten-werken en leuningen der bruggen door hetzelve werden bedekt en de poorten moesten worden afgedamd, om het water buiten de stad te houden. Door de invallende regens kreeg het water ook binnen de stad zulk eene hoogte, dat de straten en het benedenste gedeelte der huizen onder water stonden, zoodat men de goederen naar de zolders moest verplaatsen en het garnisoen in tenten op de wallen deed huisvesten. Hierdoor alsmede al hooger en hooger stijgende, schreef de heer *Heydecoper*, kommandant van Koevorden, eindelijk om hulp bij dit dreigende gevaar, aan den heer *Rabenhaupt*, bevelhebber van Groningen en Drossaart van Drenthe. Deze stelde dadelijk alle zijne pogingen in het werk, om de bewoners van Koevorden te verlossen. Hiertoe belegde hij, op zijn dringend verzoek, eene bijeenkomst met prins *Maurits van Nassau* op het Heerenveen. In dezen raad was, behalve meerdere hoofd-officieren tegenwoordig een gedeputeerde van de provincie Vriesland, genaamd *Scheltinga*. Na lang overleg en na vooraf den toestand en het gevaar aan den Prins van Oranje te hebben geopenbaard, werd er eindelijk besloten, om den dijk, die de stad zeer verderfelijk was, te doorsteken. Niet weinig werd de uitvoering van dit overleg verhaast, door het berigt, dat de Bisschop reeds 400 schuitjes had laten gereed maken, welke schuitjes 6 à 8 man konden dragen, om daar mede eenen algemeenen storm op Koevorden te wagen.

[*Het vervolg hierna.*]

Heden verloste, voorspoedig, van eene welgeschapene dochter, *J. Oortwijn*, geliefde echtgenoote van

Smilde, den 24 Februarij 1835. C. KLEINBERG.

PRIJS-COURANT DER NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 24 Februarij.

Werk. Schuld 2½ pct.	55⅛ à 56⅛	Kans-biljetten .	25½ à 26¼
Dito 5 pct.	100½ à 101½	Amort. Sijndikaat	95½ à 96

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provincialen Drukker.*